

Byrjaðu alginatframleiðslu út frá skeivum upplýsingum:

Jydsk Teknologisk Institut um føroyska taran: úrtøkan verður 6% — hon bleiv 2%

Mugu møguliga keypa tara úr Filipsoyggjunum — skal virkinum verða lív lagað. Ein kanning verður gjord av Carageenanframleiðslu

Tað við úrslitum av eini kanning, sum Jydsk Teknologisk Institut hevði gjørt av úrtøkuni frá føroyskum tara, at menn fóru so bjartskygdur undir at byggja eitt tara-virkið í Føroyum.

Í samband við ætlanina at fara undir alginatframleiðslu í Føroyum varð Jydsk Teknologisk Institut biðið um at kanna úrtøkuna av føroyskum tara til alginatframleiðslu. Úrslitið av kanningini varð, at úrtøkan kom at liggja millum 4 og 6%. Nú visir tað seg harafturimóti, at úrtøkan bert er 2%.

Meðan Alginatvirkið so-statt varð mettt at kunna framleiða nokur hundrað tons av alginati tað fyrsta árið, hevur virkið í veruleikanum bert framleitt 4 tons.

Sum grundgeving fyri hesum segði stjórni á virkinum, Torkild Lindberg í samrøðu við Sosialin seinasta mikudag, at orsøkin til hetta var, at føroyski

tarin er ov gamal og at hann tí má skerast og endurnýggjast — og harnæst at virkið hevur havt trupulleikar við royndarkoyringini av maskinum. Hann metti, at tað var neyðugt við meiri peningi til bæði rakstur og ilógur fyri at liðugtgera virkið og útbyggja tað, sum er neyðugt.

Fekk bræv um afturlatingina

Vit hava sett okkum í samband við skrivaran í Menningargrunninum, Martin Djurhuus. Menningargrunnurin hevur latið 2,8 mill. kr. til ilógur og rakstur av virkinum.

Martin Djurhuus upplýsir, at tann 25.3. fekk grunnurin bræv frá nevndini fyri Alginatvirkið, har hon segði frá, at orsakað av figgjarligu støðuni og at lógin um gjaldsteðg ikki er galdandi í Føroyum, hevur nevndin gjørt av at steðga

øllum virksemlig felagssins og siga øllum starvsfólki og arbeiðsfólki upp.

Viðari sigur nevndin í brævinum til Menningargrunnin, at hetta er ein fylgja av trupulleikum frá byrjan við framleiðslutólunum, har tað hevur vist seg ógjørlegt at fáa figging til liðuggerð og útbygging á ymsum okjum og somuleiðis av, at tað ikki er møgult at fáa stuðul, ið kann bera eitt rakstrahall tey fyrstu árin.

Hava onga umsókn fingið

Skrivarin í Menningargrunninum sigur, at grunnurin hevur onga umsókn fingið frá Alginatvirkinum um meiri rakstrarfigging.

Martin Djurhuus sigur, at Menningargrunnurin í 1977, áðrenn peningur varð játtaður til at byggja taravirki fyri, kravdi, at neyvri kanningar fóru

fram. Men virkið kom kortini í gongd uttan hesar kanningar.

Fyri nokrum mánaðum síðani fingið lónaðargrunnurin og Menningargrunnurin í lag eina kanning av framleiðsluni og framtíðarútlitinum. Henda kanningin visti, at við verandi alginatframleiðslu sum grundarlag og vánaligu úrtøkuni úr taranum fór virkið í 1987 at hava eitt samla undirskot uppá millum 15—18 mill. kr.

Ískoytisframleiðsla

Hetta meintu grunnarnir var ov vánaligt grundarlag at kunna halda fram. Tí komu teir til, at enn ein kanning skuldi gerast við tí í huga — at umframt at framleiða alginat skuldi virkið eisini framleiða evnið Carageenan.

Nakað herfyri varð tí heitt á ein serfrøðing á økinum um at kanna, um vit í Føroyum hava orku til at framleiða eini 200 til

Martin Djurhuus, skrivari í Menningargrunninum: — Serkenir kanna nú, um virkið skal gera nýggja roynd

300 tons av carageenan og um marknaður er fyri at sleppa av við hesa vøru.

Carageenan verður eisini framleitt úr tara. Tað verður brúkt sum stivilsi í m. a. matvøruframleiðslu. Í dag er heimsframleiðslan av hesum evni 10.000 tons.

Yvirskot eftir 1987

Tær fyribilsmetingar, sum Menningargrunnurin hevur gjørt, visa, at við at brúka carageenan sum ikast til alginatframleiðsluna, fer virkið at geva undirskot uppá 1,5 mill. kr. um árið til 1987, tá tað fer at geva yvirskot. Metingarnar eru tá gjørdar út frá, at ein eykailaga uppá 2 mill.

verður gjord aftrat, og skal virkið tá um árið framleiða 210 tons av alginati og 300 til 350 tons av carageenan. Hetta er so aftur grundað á, at føroyski tarin, sum verður brúktur til alginatframleiðslu ikki er meira enn 3—4 ára gamal, og at úrtøkan er í minsta lagi 4% — og at tað verður innfluttur tari úr Filipsoyggjunum til carageenan framleiðsluna.

Skrivarin í Menningargrunninum visir á, at henda roynd nú verður kannað — fyri at finna ein útveg, so taravirkið ikki heilt heldur uppát. Landsstýrið biður eisini eftir, hvat kemur burtur úr hesi kanningini.

Pauli Ellefsen, løgmaður:

— Tvætli at eg skal hava steðgað alginatvirkinum

Landsstýrið má hava nýtt grundarlag at meta út frá, um virkið skal halda fram

— At eg skal hava steðgað alginatvirkinum er einki annað enn tvætli. Tvørtur-

imóti havi eg roynt at forða fyri, at virkið varð stongt nú.

Soleiðis sigur Pauli Ellefsen, løgmaður í eini viðmerking til greinina í

Socialinum seinasta mikudag, har Torkild Lindberg, stjóri á Alginatvirkinum

m. a. gav lögmanni skuldina fyri, at virkið nú er stongt.

Pauli Ellefsen sigur, at fyri tað fyrsta er eingin Framhald á síðu 13

Pauli Ellefsen, løgmaður: Alginatvirkið hevur onga umsókn sent um meiri stuðul